

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, (továbbiakban Áht.) alapján a jegyző által elkészített zárszámadási rendeletervezetet, valamint a könyvvizsgálói záradékkal ellátott egyszerűsített tartalmú - a helyi önkormányzat és intézményei adatait összevontan tartalmazó éves pénzforgalmi jelentést, könyvviteli mérleget, pénzmaradvány - kimutatást a polgármester a költségvetési évet követően 4 hónapon belül terjeszti a Képviselő-testület elé.

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2012. évről szóló zárszámadása az Áht., valamint az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Kormányrendelet (továbbiakban Áhsz.) 7. § (1) bekezdése alapján került összeállításra, és a 2012. évi költségvetési rendelettel megegyező szerkezetben készült.

A költségvetési beszámoló tartalmazza az önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek beszámolóit, (melyben 2012-től önálló költségvetési intézményként szerepel a Polgármesteri Hivatal,) valamint a Fogászati Alapellátási Intézményi Társulás, és az egyéb, társulásban ellátott feladatok költségvetési hatásait is.

A költségvetési beszámolók mind az önkormányzat, mind az önállóan működő és gazdálkodó intézmények vonatkozásában elkészültek, ezek felülvizsgálatát és összesítését elvégeztük, erről az intézményeket írásban tájékoztattuk.

A 2012. költségvetési évtől az önállóan működő intézmények is önálló fizetési számlával rendelkeznek és teljesen elkülönült számviteli nyilvántartást vezetnek. A könyvelés szétválasztása már a 2011. évi beszámoló kapcsán megtörtént. Az NGM jogszabály értelmezése alapján azonban a 2011. évben megállapított önállóan működő intézmények pénzmaradványát 2012. évben csak a GAMESZ-nál lehetett igénybe venni. Ezen tételek 12.537 e Ft összegben az önállóan működő intézményeknél támogatás értékű bevételként, míg a GAMESZ-nál támogatás értékű kiadásként jelennek meg.

Az állami ellátórendszerek átalakítása 2012-ben két jelentős területen érintette az önkormányzat gazdálkodását és vagyonát: január 1-től a Tűzoltóság, május 1-től pedig a Dr. Kenessey Albert Kórház-és Rendelőintézet került állami fenntartásba, mely intézmények pénzforgalmi és vagyoni adatai időarányosan, - a záró intézményi beszámolóval egyezően - szerepelnek az önkormányzat éves beszámolójában.

A Képviselő-testület elé terjesztett beszámoló számszaki adatai a Magyar Államkincstár (továbbiakban MÁK) felé határidőre továbbított elemi költségvetési beszámoló adataival megegyeznek.

Az új önkormányzati törvény a könyvvizsgálati kötelezettséget 2013-tól megszüntette, azonban a 2012. évi zárszámadás adatainak valóságát és megbízhatóságát még a könyvvizsgáló ellenőrizte, arról az írásos véleményt készítette.

Balassagyarmat Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2012. évi költségvetését a 6/2012. (II. 28.) rendeletével fogadta el, ami 357 943 eFt működési hiányt tartalmazott és 335 278 eFt fejlesztési hiánnyal számolt

Az elfogadott költségvetés - a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a kórház esetében is a teljes évi előirányzatot tartalmazta. Az átadás 2012. 05.01.-i időponttal megtörtént, amely miatt az eredeti bevételi és kiadási előirányzatok jelentős csökkentésére került sor.

Ezen túl, az év során – jogszabály módosítások, pótlólagos központi költségvetési támogatások, saját bevételek, valamint a gazdálkodási szükségletek és önkormányzati döntések miatt - többször került sor a költségvetés módosítására és az utolsó módosítást

követően az önkormányzat működési hiánya 55 139 eFt-ra, fejlesztési hiánya pedig 345 609 eFt-ra csökkent.

A 2012. évi költségvetési gazdálkodásunk 71 336 e Ft összegű működési hitelállomány bővítést eredményezett, miközben további fejlesztési hitel felvételre nem került sor, így a felhalmozási adósság állományunk 21 193 e Ft-al csökkent. Összességében 50 143 e Ft hitelforrás bevonásával tudtuk finanszírozni a 2012. évi működési-és fejlesztési feladatokat.

Az önkormányzat gazdálkodását, a költségvetési előirányzatok teljesítését az alábbi fontosabb tényezők befolyásolták:

- ◆ Az önkormányzat számára a 2012-es év az önkormányzati feladatok átrendeződésének lebonyolítása és a változásokra való felkészülés jegyében telt. A kórház átadásánál jelentős nehézséget okozott, hogy a vonatkozó jogszabályok és végrehajtási utasítások csak az utolsó pillanatban álltak rendelkezésre, illetve időközben is folyamatosan változtak. A nagy jelentőségű feladat és a kapcsolódó vagyon átadása rendkívüli feladatot rótt mind az átadó, mind az intézmény dolgozóira.
Az önkormányzat számos feladata tekintetében (házi orvosi ügyelet, gyermek étkeztetés, mosás, foglalkozás-egészségügy) kapcsolódott a kórházhoz, melynek ellátásában a bizonytalanság miatti feszültségeket csak a helyi résztvevők rugalmas ügykezelése révén sikerült feloldani.
- ◆ Év közben az Szent Erzsébet Idősek Otthona szervezetéből a Bölcsődei ellátás leválasztásra került, és önállóan működő intézményként jött létre.
- ◆ Az év második felében lehetővé vált részt venni a rendkívül gazdaságtalan PPP konstrukciós szerződések lezárásában, mely hosszú távon, jelentős megtakarítást okoz. A Szent-Györgyi Gimnázium tornacsarnok döntően állami forrásból, 40 M Ft-os önkormányzati hozzájárulással év végére állami tulajdonba került.
- ◆ Az önkormányzat az év során igen jelentős (285 M Ft) ÖNHIKI támogatást kapott, ezen túl, a korábbi intézményátadáshoz kapcsolódó 58 M Ft-os peresített követelését is érvényesíteni tudta, így a pénzügyi helyzet javult.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat számára a 2012. évben a jogszabályi változások – lehető legkisebb konfliktussal történő - végrehajtása, és a működőképesség fenntartása volt a legfontosabb feladat.

Úgy gondoljuk, hogy az önkormányzat vezetése és a hivatal dolgozói az önkormányzat érdekeit sikeresen képviselték a nagy jelentőségű változások kapcsán.

Költségvetési bevételek alakulása

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2012. évi zárszámadásának költségvetési mérlegét az 1. számú melléklet tartalmazza. Eszerint az önkormányzat működési bevételei 6 140 565 eFt-ra teljesültek, azonban a (folyószámla hitel felvétel és visszafizetés, valamint a évközi kórház átadás miatti) finanszírozási korrekciókkal, a teljesítés 5 469 838 E Ft, ami a módosított előirányzat 100,4%-a. (7.sz. melléklet)

A felhalmozási célú bevételek összege 646 474 eFt volt, ami a tárgyévre tervezett előirányzat 50,9%-a, elsősorban a pályázatból megvalósításra kerülő beruházások megkezdésének csúszása miatt.

A korábbi évekhez képest szembetűnő, hogy mind a működési, mind a fejlesztési bevételek jelentősen meghaladják a kiadásokat, ami pénzmaradványként jelentkezik.

Működési bevételek

Állami támogatások

Az önkormányzat által ellátott feladatokhoz kapcsolódó **normatív állami támogatás címén, 939 776 e Ft** került megigénylésre és kiutalásra. Már év végére látható volt, hogy az idősök bentlakásos ellátása és a bölcsődei ellátás esetén a tényleges feladatmutatók (ellátotti létszámok) jelentősen elmaradnak a tervezetthez képest.

Mindkét intézménynél megállapítható a rossz tervezés, hiszen a férőhelyek 100%-os kihasználtságával számoltak. Az eltérés a szociális ellátásnál 10%-os, ami 14 M Ft, a bölcsődénél 36%-os, mely további 10 M Ft visszafizetési kötelezettséget jelent!

Az oktatási feladatok közül, a Szent-Györgyi Gimnázium-és Szakközépiskolánál a gyakorlati képzés létszáma és nyilvántartása nem volt megfelelő, melyet az Államkincstár évközi ellenőrzése állapított meg. Emiatt év közben (az előző évre vonatkozóan) 4,4 M Ft-ot, és az év végi elszámolásban további 2,3 M Ft-ot kell visszafizetni.

Egyéb közoktatási feladatoknál, óvodai nevelésnél az egyenleg pozitív, így összességében 24.470 e Ft normatíva visszafizetési kötelezettség került megállapításra.

A nem kötelezően ellátott feladatokhoz az önkormányzat a települést megillető SZJA-ból kiegészítést kapott a **jövedelem differenciálás** számítási metodikájának alapján. A középfokú közoktatási intézmények, valamint a Városi Idősek Otthona működtetéséhez ebből a forrásból további 100 204 eFt-ot kaptunk, melyből a feladatmutatók csökkenése miatt, további 4 497 e Ft visszafizetési kötelezettségünk keletkezett.

A **normatív, kötött felhasználású** támogatásokból 2012. évre 62 148 e Ft-ot igényeltünk, melyből legjelentősebb a kedvezményes étkeztetés volt, ahol a jogosultak száma a tervezett 617 fő helyett 711 fő volt ténylegesen, így erre a feladatra 6 392 e Ft többlet támogatásra számíthatunk. Ezen túl, egyes jövedelempótló támogatások kiegészítésére 129 215 e Ft támogatást kaptunk.

A normatív állami hozzájárulások és az átengedett személyi jövedelemadó, valamint a normatív kötött támogatások elszámolását a mutatószámok alapján feladatmutatóként, illetve intézményenként a 32-42. sz. mellékletek tartalmazzák.

A költségvetési törvény 5. számú mellékletében meghatározott jogcímekre 2012. évben **központosított támogatásként** 99 548 eFt forráshoz jutott az önkormányzat.

Ezek közül több a közoktatási intézmények működéséhez kapcsolódott. Az esélyegyenlőséget, felzárkóztatást segítő programok támogatására 59 320 eFt érkezett, melyből 10 954 e Ft feladattal terhelt maradványként került 2013-ban felhasználásra.

Helyi szervezési intézkedésekhez kötődött a létszámcsökkentési döntésekből következő többletköltségekhez, illetve a prémiumévek programban részvevő munkavállalók juttatásaihoz, összesen 32 758 eFt összegű támogatás.

A bérpolitikai intézkedések támogatására (kereset kiegészítésre) 89 354 eFt-ot biztosított a központi költségvetés, ami az intézmények támogatását is teljes körűen tartalmazta.

2012. évi gazdálkodásunkban, a hiány finanszírozásában és az év végi kötelezettségek alakulásában meghatározó segítséget jelentett a két ütemben elnyert, összesen 284 863 e Ft összegű **ÖNHIKI támogatás**, mely jelentősen javította az önkormányzat 2013. évi költségvetési pozícióját.

A központosított és egyéb támogatásokról teljes képet ad a 40. számú melléklet.

OEP támogatás

A normatív állami támogatások mellett, 2012-ben is a legjelentősebb működési forrás volt az 1 059 779 e Ft összegű **OEP finanszírozás**, melyből 1 004 M Ft a Dr. Kenessey Albert Kórház-és Rendelőintézet 01-04. havi működéséhez kapcsolódott. A kórház átadáskor 96 753 e Ft pénzkészlettel rendelkezett és került átadásra az állami fenntartó részére.

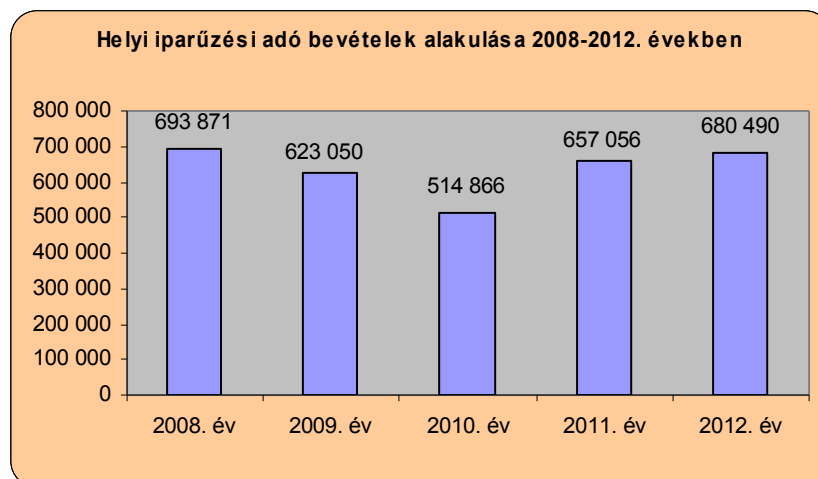
Ebben az évben a TB finanszírozás mellett az szerepel felügyeleti szervi támogatásként a Kórháznál, amely prémiumévek program, illetve kereset kiegészítés továbbítása vagy gyermekélelmezés támogatása címén az intézmény átadásáig pénzügyileg is rendezésre került.

A Fogászati Társulás és a védőnői szolgálat együttesen közel 61 M Ft támogatásban részesült, ami a működési feltételekhez szükséges anyagi eszközöket többnyire biztosította.

Adóbevételek

A központi finanszírozás mellett a **helyi, illetve átengedett adókból** származik az önkormányzat legnagyobb bevétele. Ezek között is meghatározó nagyságrendű az **iparűzési adóbevétel**, aminek eredeti előirányzata 655 M Ft-ban került meghatározásra.

2012 évben, az év végi adófeltöltéssel együtt összesen 680 489 eFt helyi iparűzési adóbevételt realizáltunk, mely 25 M Ft-al meghaladja az eredeti előirányzatot és **elérte a válság előtti szintet.**

A táblázat azt is mutatja, hogy a válsággal érintett években, összességében mintegy 300 M Ft-os iparűzési adótól esett el az önkormányzat.

A helyi adó forrás jelentősége évről-évre növekszik, szerepe a fizetőképesség megőrzése tekintetében is kiemelkedő, hiszen a kapott állami támogatást havonta 30-40 M Ft-al kellett kiegészíteni már a nettó munkabérek kifizetéséhez is!

Ilyen körülmények között, az adózók fizetőképességének vagy a gazdasági helyzetének romlása – tartalék hiányában – az önkormányzat működőképességét is veszélybe sodorhatja.

A rendelkezésre álló bevallások adatai alapján, a folyó évi hátralékokkal együtt helyesbített előírás 734 M Ft volt, ugyanakkor az előző év elszámolását 21 M Ft visszafizetési kötelezettség terhelte.

Hangsúlyozni kell azonban, hogy a vállalkozók 2012. évi tényleges adókötelezettsége csak 2013. május 31-én kerül megállapításra. Az év végi feltöltés során beadott bevallások szerint, az adózók több mint felének nem volt feltöltési kötelezettsége, amely esetleges adókötelezettség csökkenést is jelenthet.

Az év végén fennálló túlfizetés állománya 24 M Ft, miközben a hátralék 3 M Ft-al nőtt.

A **gépjárműadónál** a településen adóztatott járművek számának csökkenése tovább folytatódott, **az elmúlt évben további 6%-al kevesebb, 93 857 e Ft összegű gépjárműadó bevételt realizáltunk. Ezen belül, közel 1 M Ft-os adókiesést jelentett, hogy a DMRV által, a balassagyarmati telephelyen üzemeltetett nagyszámú gépjármű is az RT váci székhelyére került átjelentésre.**

A **magánszemélyek kommunális adója** esetén az adó mértékek nem változtak, a lakosság anyagi helyzetének romlása miatt azonban a hátralék állománya kis mértékben nőtt. A 47 518 e Ft kommunális adó **az önkormányzat legfontosabb saját fejlesztési forrását jelenti.**

Saját bevételek, átvett pénzeszközök

Saját bevételek döntően az önkormányzat és intézményei által, a lakosság és a vállalkozások számára nyújtott szolgáltatásból származnak. Az önkormányzat - figyelembe véve a válság miatti recessziót és a fizetőképesség romlását, - díjemelést ezen szolgáltatásoknál évek óta nem alkalmazott.

Az **önkormányzat és intézmények saját bevételei** a tervezett szinten, 101%-ban teljesültek, együttesen 637 034 eFt bevétel keletkezett, melyből 530 M Ft az intézmények működéséhez kapcsolódó térítési díjakból, kisebb mértékben bérbeadásból, és külső szolgáltatásból származott. (5., 5/1 melléklet)

Ezen belül, a Dr Kenessey Albert kórház 4 havi bevételei 177 M Ft-ot tettek ki, a Városi Idősek Otthona pedig 208 M Ft bevételt ért el. Az intézménynél a gondozottak számának visszaesése miatt, a saját bevételek is 3%-al alacsonyabban teljesültek az előirányzathoz képest. A 7 M Ft-os bevétel kiesés részben túlfinanszírozást okozott (5 M Ft), másrészt a kiadások is elmaradtak a tervezettől.

Ezen kívül, legnagyobb saját bevétel a GAMESZ-nél, étkezési térítési díjakból, bérleti díjakból, egyéb szolgáltatás ellenértékéből származott, 88 M Ft-ot meghaladó összegben.

A működéshez kapcsolódó saját bevételeken kívül, az intézmények részére további, 90 250 eFt forrás állt rendelkezésre átvett pénzeszközökből.

Ennek jelentős része, 29 425 eFt a közfoglalkoztatás támogatására érkezett, amely azonban 5 M Ft-al alacsonyabb az előző évinél.

A körjegyzőséghez tartozó önkormányzatok a megállapodásnak megfelelően, 12 591 e Ft-al járultak hozzá a Polgármesteri Hivatal működéséhez.

A közoktatási, köznevelési intézmények elsősorban a TÁMOP és az NSI program keretében jutottak összességében 35 761 eFt összegű pótlólagos forráshoz.

Az **önkormányzat saját bevételeinek** számottevő része kötődik a **vagyonhasznosításhoz**.

A városi piac működtetésével kapcsolatosan, területhasználati díjból nettó 12 M Ft bevételt realizáltunk. Az üzlethelyiségek bérbeadásából származó bevétel nettó összege 47 M Ft volt, ami az előző évhez képest további 2 M Ft csökkenést jelent, melyben szerepe van a Rákóczi út 46-48 szám alatti helységek felújítása miatti bevételekiesésnek.

Az önkormányzati bérlakások esetében 2012-től lehetőség nyílt az ÁFA-mentes bérbeadásra. Az ebből származó bevétel 18 249 e Ft volt, mely közel 2 M Ft-al magasabb az előző évinél, elsősorban a behajtási tevékenység és a kintlévőségek rendszeres kezelése révén.

A társasházi bérlakások esetében jelentős probléma, hogy a közös költségekért (mely tartalmazza a szemétdíjat, vízdíj különbözetet, karbantartást, közös áramdíjat) az önkormányzatnak, mint tulajdonosnak kell helytállni, ugyanakkor annak behajtása – szankciók hiányában – jó néhány lakó esetében kilátástalan.

2012-től az Ipari park működtetése is közvetlenül az önkormányzathoz tartozik, azonban a jelenleg biztosított szolgáltatásokból jelentős hátralék mutatkozik, melynek finanszírozására az önkormányzatnak nincs forrása.

Az önkormányzat 2012-ben **194 809 e Ft működési célú pénzeszköz átvételt** realizált, melyből 53 M Ft a többcélú kistérségi társulástól származott, és a közoktatási köznevelési feladatok ellátására szolgált.

Ipolyszög és Patvarc Községek önkormányzatai a kötelező közoktatási feladataik ellátására (óvodai nevelés, általános iskolai oktatás) 2012-ben több, mint 28 M Ft támogatást utaltak át az önkormányzat részére.

Jelentős eredménynek tekinthető, hogy a közös feladatellátás kapcsán évek óta tartozó önkormányzatoktól végrehajtás útján közel 9 M Ft tartozást sikerült behajtani.

Nagyban javította pénzügyi helyzetünket, hogy a szakképző intézmények és kollégium 2011. évi megyei önkormányzati fenntartásba történő átadása során keletkezett, bérfinanszírozással kapcsolatos, peresített követelésünk 57 909 e Ft-os tőke összege – peren kívüli megegyezés keretében – megfizetésre került. A késedelmi kamatot az önkormányzat elengedte.

A szociális feladatok ellátásához 13 M Ft átvett pénzeszközt kaptunk, valamint 9 M Ft értékben iskolatej érkezett az oktatási intézményekhez.

A Tűzoltóság 2011. decemberi munkabéreinek megtérítésére 19 M Ft támogatást biztosított a Katasztrófavédelmi Főigazgatóság.

Felhalmozási bevételek

Az önkormányzatnál 2012. évben, - a pályázati támogatásokon túl, - **összesen 188 M Ft összegű saját fejlesztési forrás keletkezett**.

Felhalmozási célú saját bevételek 78 467 e Ft-ban realizálódtak, ami a módosított előirányzat 125%-a. (ebből 5 M Ft a kórháznál jelentkezett, 30 M Ft pedig technikai jellegű tétel: ÁFA befizetés, illetve kiadás is kapcsolódott hozzá)

Az év során a Budapest Bank tulajdonunkban lévő részvényeinek értékesítéséből 22 M Ft, lakás vételárból 12 M Ft, kölcsön törlesztésből 2 M Ft bevételhez jutottunk, ezen kívül több, kis értékű ingatlan eladására került sor. Az évek óta tartó gazdasági recesszió miatt a költségvetésben is csak minimális vagyonhasznosítási bevételt terveztünk.

Ezt egészíti ki a 47 518 e Ft összegben beszedett kommunális adó, valamint az előző évi, 62 853 e Ft összegű felhalmozási pénzmaradvány, melyből 50 M Ft a kórházat illette meg.

Támogatásértékű felhalmozási bevétel 456 426 eFt összegben érkezett, mely a tervezett előirányzat 60%-a.

A **Dr Kenessey Albert Kórház és Rendelőintézet** TIOP támogatásból a Sürgősségi ellátás fejlesztéséhez 135 408 e Ft pályázati támogatást kapott, melynek felhasználása a fenntartó váltásig megtörtént.

A Svájci pályázati támogatással megvalósuló **ivóvízellátás rekonstrukció (SH/3/30) pályázat** keretében 210 725 eFt előleg került kiutalásra, mely pénzmaradványként jelentkezik.

Az **ÉMOP-3.1.2** pályázati számú **városközpont rehabilitáció** támogatási szerződése megkötésre került, ami lehetővé tette a korábban felmerült költségekre járó támogatás lehívását, 37 508 eFt összegben. Ezen túl, az utófinanszírozásos költségekre 21 686 e Ft előleget folyósított az irányító hatóság. A támogatás a beruházási költségek finanszírozására tartalékolásra került.

A **Városi Bölcsőde felújításának** pénzügyi elszámolása 2012-ben zárult le, a tárgyévre áthúzódó támogatás összege 17 248 eFt volt.

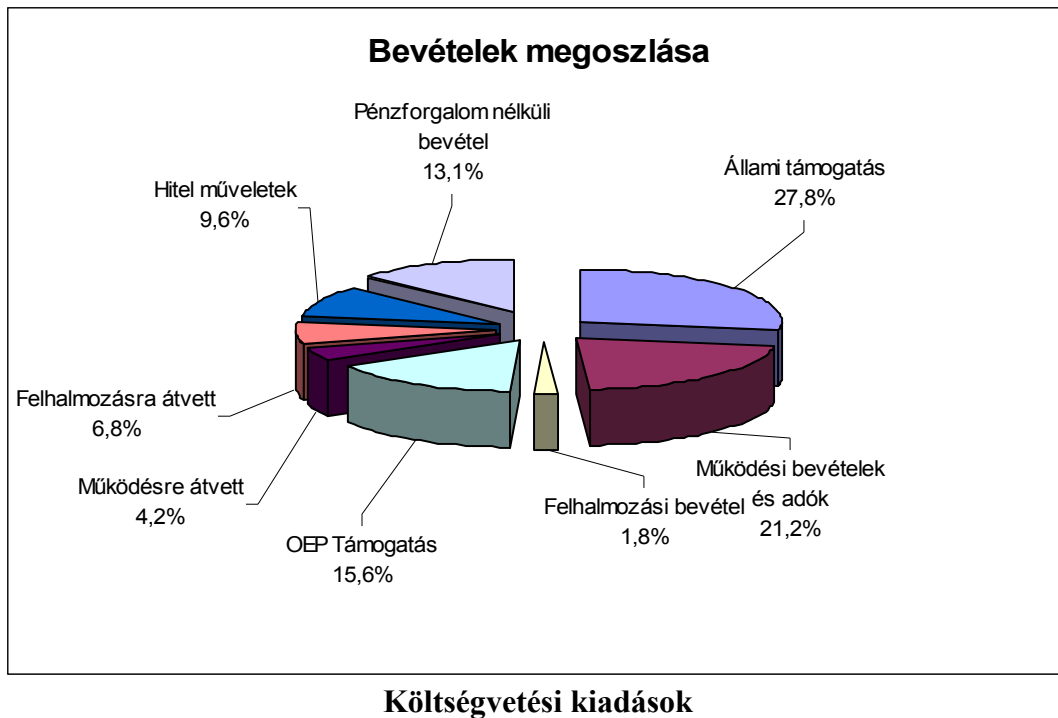
A **volt SZTK felújításának** befejezéséhez 2012. évben szintén áthúzódó pályázati támogatásként 26 887 e Ft került elszámolásra.

A fentiekén túl, a korábban pályázati támogatással megvalósított fejlesztések (digitális tábla, tanulói laptop) záró elszámolását követően összesen 3 043 eFt visszatérítést kaptunk, míg otthonteremtési támogatás címén 3 921 eFt érkezett.

A költségvetésben tervezett **fejlesztési hitel felvételére nem került sor**, mivel a legjelentősebb városközpont rekonstrukció beruházás kivitelezése tárgyévben még nem kezdődött meg, a kisebb fejlesztések fedezete pedig a visszatérülő támogatásokból és saját fejlesztési forrásból biztosított volt.

Az önkormányzat főkejellegű bevételeinek és kiadásainak mérlegét a 8. számú melléklet tartalmazza.

Az önkormányzati bevételek alakulását az alábbi grafikon szemlélteti:

Az önkormányzat költségvetése 2012. évi gazdálkodása során **5 631 908 eFt kiadást teljesített**, mely a módosított előirányzat 83,8%-a. Ennek döntő részét, 5 250 137 eFt-ot (mely tartalmazza a 2011. évi pénzmaradvány elszámoláshoz kapcsolódó, technikai jellegű 573 974 eFt folyószámlahitel visszafizetést is) működési célra fordítottuk, ahol a teljesítés 96,4%-os. A tervezett fejlesztési kiadásokat csak 30%-ban realizáltuk, a kapott támogatási előlegek összege pénzmaradványként jelentkezik.

Működési kiadások

Az önkormányzat **működési kiadásainak teljesítését a működőképesség fenntartásának biztosítása határozta meg**, amit jól mutat az is, hogy a – folyószámlahitel visszafizetéssel korrigált kiadások 92%-a az intézményeknél realizálódott.

Év közben, nagyfokú takarékosagra kényszerített az önkormányzati feladatok átalakításával kapcsolatos bizonytalanság, a folyószámlahitel folyamatos megújítása, valamint az, hogy a pótlólagos állami támogatások, visszatérülések döntő része csak év végén állt rendelkezésre.

Az intézmények működési kiadásainak 4 299 499 eFt-os, 98%-os teljesítésén belül, a kórház teljesítése 100%-os, mivel a módosított előirányzat a tényleges teljesítés szintjén került meghatározásra.

A folyamatos változások miatt, az intézményeknél feladat ellátási, szervezeti változásokra nem került sor, a szigorú gazdálkodási előírások érvényesítése, és takarékoság azonban a tárgyévben is irányelv volt.

Az intézményvezetőkkel kialakított jó együttműködés keretében, a legszükségesebb kiadások fedezetét biztosítani tudtuk, miközben szinte valamennyi intézménynél megtakarítást értünk el, összesen 77 M Ft összegben, ami a módosított előirányzat 2,7%-a. Ennek egy része (21 M Ft) kötött célú támogatás felhasználásának áthúzóadását jelenti, amit pénzmaradványként jóváhagyásra javasolunk.

A megtakarítás mind a személyi juttatásoknál, mind a dologi kiadásoknál jelentkezik. Tárgyévben létszám leépítés jogviszony megszüntetéssel nem történt, azonban a nyugdíjazás, GYES miatt kiesett dolgozók visszapótlására csak különösen indokolt esetben került sor. A kényszerű takarékoság mellett, ezen intézkedés során szem előtt tartottuk az esetleges feladat csökkenést (pl. ellátotti létszám alakulását) valamint azt, hogy a következő évben várható feladatváltozás miatt, létszámleépítésre a lehető legkisebb mértékben legyen szükség (pl. Polgármesteri Hivatal).

A Városgondnokságnál a feladatokat a tervezetthez képest lényegesen kevesebb közfoglalkoztatottal kellett megoldani, ami a bevételi és a kiadási előirányzatoknál is teljesítés elmaradásként jelentkezik.

A feladatellátás módjának változása miatt, a személyi kiadások és dologi előirányzatok közötti átcsoportosítása is sor került, mivel a tevékenységet vásárolt szolgáltatás útján látták el (Idősek Otthona).

Az eredeti előirányzathoz képest, jelentős dologi kiadási előirányzat növelés történt a GAMESZ-nál, elsősorban amiatt, hogy a gyermek ételmezési feladatok kiadásai – a kórház fenntartó változása után – teljes egészében itt jelentek meg (az átcsoportosítás forrása a kórház ilyen célú finanszírozási előirányzata volt).

Az intézményfenntartás biztosítása miatt, az egyéb városi feladatokra kevesebb forrás jut, 2012-ben összesen 537 M Ft került felhasználásra.

A városüzemeltetés kiadásaira 85 M Ft-ot használtunk fel, (3/2.sz. melléklet szerint) itt mutatkozik a legnagyobb megtakarítás a módosított előirányzathoz képest, mely néhány esetben feladat elmaradást tükröz (pl. nyírjesi tavak karbantartása).

A közvilágítás kiadásai is 16 M Ft-al alacsonyabbak a tervezettnél, ebből 7 M Ft feletti összegben az E-Star-al kötött 10 éves szerződés alapján engedményt sikerült elérni, másrészt a szolgáltató csődhelyzete miatt, biztosítékként 2 havi számla év végén visszatartásra került.

Néhány feladtnál (síkkosság mentesítés, piac működtetés) a tervezettnél kisebb összegre volt szükség, míg voltak feladatok (út karbantartás, játszótérek karbantartása) melyek nem szolgáltatás vásárlással, hanem a Városgondnokság útján kerültek ellátásra.

Támogatások, pénzeszköz átadás címén 140 M Ft volt a teljesítés, amely a módosított előirányzat 98%-a. (részletezését a 3/1.számú melléklet tartalmazza)

Ebből legjelentősebb tétel volt a szociális kiadások 42 M Ft-os összege, valamint a kórház részére átutalt 33 M Ft, amely összegből 14 M Ft-ot központi támogatás fedezett. A fennmaradó rész elsősorban az év eleji időszak diákételmezésének finanszírozására szolgált.

Egyéb kiadások 312 M Ft-ban kerültek kifizetésre, mely a módosított előirányzat 82%-a (3/3.számú melléklet szerint)

Ebben legjelentősebb összeg a központi költségvetéshez történő 103 M Ft-os visszafizetés, mely elsősorban a megyei önkormányzat részére átadott intézmények normatíva, és SZJA kiegészítés elszámolásából adódott, (78 M Ft) s melynek fedezete a 2011. évi pénzmaradványban rendelkezésre állt. További közel 5 M Ft visszafizetésre a Szent-Györgyi Gimnázium MÁK ellenőrzését követően került sor, mely a gyakorlati képzés normatíváját érintette. Az év végi pénzügyi helyzet lehetővé tette, hogy a 2012. évre várható állami támogatás elszámolásból (melynek okát a fentiekben részleteztük) 20 M Ft-ot decemberben teljesítsünk, így az a tárgyévi pénzmaradványt már nem terheli.

A PPP konstrukcióban megvalósult tornaterem üzemeltetésre az eredeti előirányzathoz képest 45 M Ft-al magasabb összeg, 80 333 eFt került kifizetésre. Ebben szerepel a konstrukció lezárásához kapcsolódó 40 M Ft összegű térítés, melynek révén az önkormányzat egyrészt jelentős vagyonhoz juthat, másrészt a hátralévő 12 év futamidőre évi 35 M Ft kifizetésétől mentesül.

A működéshez kapcsolódó finanszírozási kiadásokra (bankköltség, kamat) összesen 48 M Ft-ot költöttünk, mely az előirányzat 83%-a. A megtakarításban jelentős szerepe volt a szállítói finanszírozásnak, valamint a kiskincstár működtetésének.

Az ÁFA és egyéb adó befizetés összege – a bevételekkel összhangban – 18 M Ft-ra teljesült.

Összességében elmondható, hogy a rendkívül nehéz pénzügyi-likviditási helyzetben az önkormányzat felelősen gazdálkodott, az intézményekkel való együttműködés eredményeként biztosítani tudta az alapvető dologi kiadások és személyi juttatások finanszírozását anélkül, hogy hitelállománya jelentősen nőtt volna, a PPP konstrukció lezárása pedig az egyéb adósságállomány közel 467 M Ft-os csökkenését eredményezte.

Felhalmozási kiadások

Az önkormányzat 2012-ben 381 771 eFt fejlesztési kiadást teljesített, melyből 157 755 eFt a Dr Kenessey Albert Kórháznál került kifizetésre. Ennek döntő részét a **TIOP támogatással** megvalósuló, **sürgősségi ellátás** fejlesztésére irányuló beruházás áthúzódó kiadása jelentette, melynek révén a beruházás befejeződött.

A felhalmozási bevételek ismertetésénél kitértünk azokra a fontosabb fejlesztésekre, amelyekhez központi forrás kapcsolódott, emellett részletezésre kerültek az előterjesztésben az Európai Unió támogatással megvalósuló és a több évre áthúzódó beruházások adatai is, (10, 11. sz. mellékletek) ezért itt csak a legfontosabb beruházásokat emeljük ki:

A **volt SZTK felújítása 35 831 eFt-os** összköltséggel megvalósult, melynek révén várhatóan működési költség megtakarítás jelentkezik az üzemeltetésben, másrészt a kötelező feladat ellátás jogszabályi feltételeiben is jelentős javulás következett be.

A **Bölcsőde** felújítása, bővítése és akadálymentesítése 2011-ben befejeződött, azonban az utolsó számlák elszámolása a szállítói finanszírozás rendszerében a 2012. évben realizálódott, 18 256 eFt összegben. A beruházás aktiválási értéke 93 803 eFt.

A **Sportcsarnok felújítása** is 2012-ben fejeződött be, a tárgyévi ráfordítás **17 159 eFt** volt, mely szintén takarékosabb működést és modernizálást jelent.

A **városközpont rehabilitáció** kapcsán 2012-ben **20 101 eFt-ot** fizettünk ki, döntően a beruházás előkészítésére, melyből 9 546 eFt a Városüzemeltetési Kft projekt részének finanszírozására került támogatásként átadásra.

A KEOP támogatással megvalósuló, **intézmények energetikai fejújítására** irányuló projektből a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és Könyvtár munkálatai megkezdődtek, melyre **11 332 eFt** előleg kifizetése történt meg a tárgyévben. A fűtés korszerűsítés költségcsökkentő hatása és az ellátás javulása már ezen a télen jelentkezett.

A **szűgyi úti körforgalom** megépítésével kapcsolatos tartozásból **11 503 eFt**-ot rendeztünk, egyben kértük a beruházást lebonyolító Közútkezelő Zrt-t a fennmaradó 7 M Ft elengedésére.

Az Ifjúság úti, korábban bezárt óvoda helyén kialakított **orvosi rendelő** befejezése szintén megtörtént, a 2012. évi ráfordítás 6 742 eFt volt, a teljes bekerülési költsége 10 127 eFt, mely teljes egészében – ingatlan értékesítésből származó – saját bevételből került megvalósításra. A létesítménnyel az önkormányzat évi 8 M Ft-ot meghaladó bérleti díjat tud megtakarítani.

Jelentős előrelépés történt az üzlethelyiségek állapotának javításában, a **Rákóczi út 16-48** szám alatti bérlemények teljes felújításával, melynek befejezése 2013-ban történt meg. Az állagjavításra fordított kiadás elősegíti az önkormányzat hosszú távú bevételeinek biztosítását.

Szintén a működési megtakarításra irányuló törekvéseinket célozza a **Kiss Árpád Általános Iskola** Bajcsy úti épületében elvégzett teljes kazáncsere, melynek kiadásai döntően 2013-ban jelentkeznek.

Az **intézményeknél** csak a legszükségesebb eszközcsereket tudtuk biztosítani, **8 176 eFt** értékben, ezen túl, a Balassi Bálint Gimnázium az Arany János tehetséggondozó program támogatásával 10 116 eFt beruházást hajtott végre.

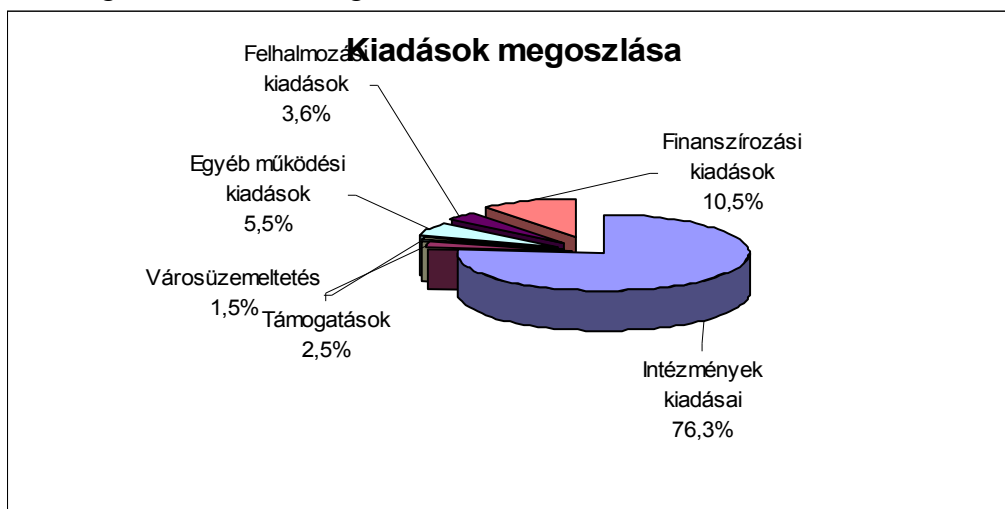
Önkormányzati érdekből 9 039 eFt összegben visszavásárlásra került egy korábban eladott földterület, amelyen a tervezett beruházás nem valósult meg.

Új beruházás előkészítésére a szabadtéri színpad és Képtár felújításához szükséges tervek elkészítésére történt kifizetés, 2 540 eFt összegben.

A tárgyévi beruházási kiadások mellett, az önkormányzat fejlesztési hitel-és kamat törlesztésre 27 513 eFt-ot fordított, a szerződésnek megfelelően.

A megvalósított fejlesztések révén javultak a kötelező feladat ellátás feltételei, illetve annak eredményeképpen jelentős működési költségcsökkentés értünk el.

A kiadások megoszlását az alábbi grafikon szemlélteti:

A költségvetés finanszírozása, hitelműveletek

A működőképesség biztosítása, a tervezett fejlesztésekhez szükséges támogatás-megelőlegezés és fordított ÁFA befizetés finanszírozása érdekében, a Képviselő-testület a 2011-ben **rendelkezésre álló 1 000 M Ft folyószámla hitelkeretet** további fenntartásáról döntött.

A Magyarország stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény évközi előírása szerint, 2012. év végén **az önkormányzatoknak év végén folyószámlahitele nem lehetett.** A rendelkezés végrehajtása számos önkormányzatnál (köztük Balassagyarmatnál) és a pénzügyintézeteknél is megoldhatatlan problémát jelentett, amely miatt a folyószámla hitelkeret biztosítása is sok nehézségbe ütközött, és csak több lépésben (a jogszabályváltozásokat követően) sikerült év végéig rendezni a finanszírozást.

A hitelkeret mértékének további fenntartásában is problémát jelentett, hogy az önkormányzati feladatok átalakulásával, és az intézmény-átadásokkal a város működési költségvetésének nagyságrendje jelentősen lecsökkent.

Balassagyarmat város önkormányzata adósságállományának összetétele rendkívül kedvezőtlen, hiszen a folyamatos működési forráshiányt folyószámlahittel finanszíroztuk, ami 2012-re közel 600 M Ft-os tartós hitel állományban realizálódott, melynek visszafizetésére önkormányzatnak pénzügyi lehetősége nem volt, ezért az év során több alkalommal kiegészítő állami támogatást kértünk.

A másik törvényes lehetőség a folyószámlahitel állomány több éves lejáratú működési hitellé történő átalakítása lett volna, (kormányzati engedéllyel) amiben a számlavezető bank nem volt érdekelt.

Év végén, a stabilitási törvény módosítása és a helyi önkormányzatok adósságrendezéséről szóló jogszabály oldotta fel az ellentmondást, azonban a fentiekben vázolt helyzet miatti bizonytalanság az év során mindvégig komoly feszültséget okozott a napi gazdálkodásban.

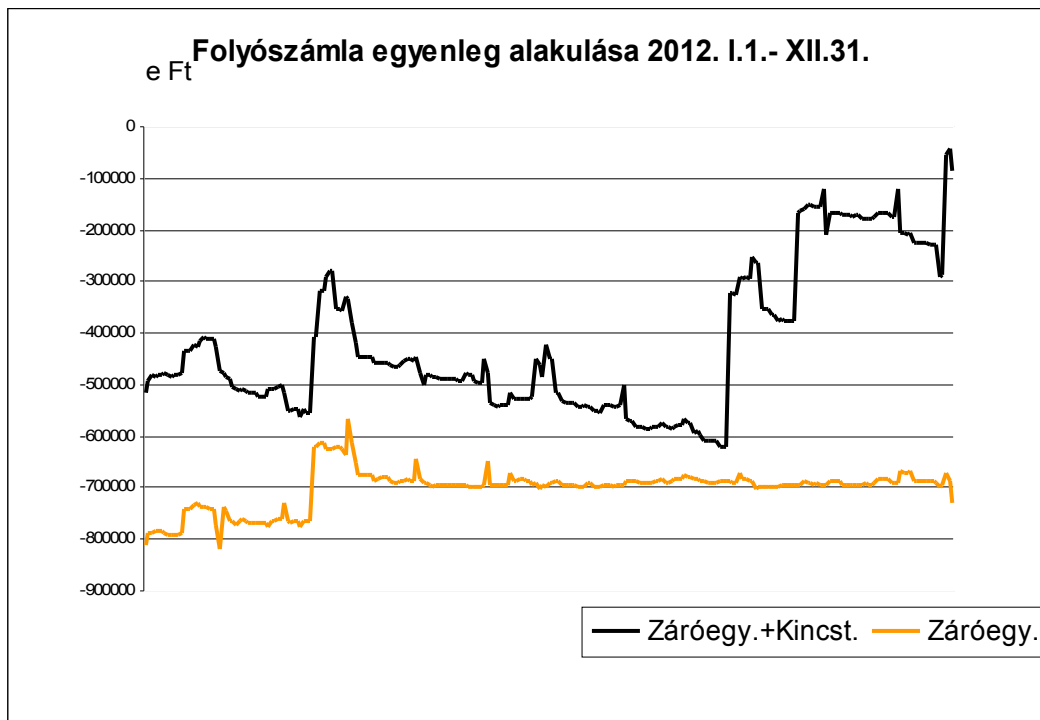
Az 5000 fő feletti lakosság számú települések adósságrendezése 2013. évre tolódott, az ezzel kapcsolatos megállapodás előkészítése során, önkormányzatunk mindent megtett az állam által átvállalt adósságrész növelése érdekében.

Jelentős eredménynek tartjuk, hogy az – elsősorban a folyószámlahitelben jelentkező, - fekvőbeteg-ellátásra fordított, mintegy 200 m Ft összegű hitelt az egészségügyi intézmények átvétele kapcsán, az állam 100%-ban átvállal.

Össességében - az adósságkonszolidáció keretében - önkormányzat közel 500 M Ft hiteltartozás megfizetése alól mentesül, melynek részlet szabályait még nem ismerjük.

A 2012. évet az induló 573 974 e Ft folyószámlahitelhez képest összesen 71 M Ft-al magasabb, 645 310 e Ft likvid hitel állománnyal zártuk, a tervezett fejlesztési hitel felvételére azonban nem került sor.

Az önkormányzat pénzügyi-likviditási helyzetét, napi folyószámlahitel alakulását az alábbi grafikon szemlélteti:

A bankszámla egyenleg jelentős javulásában meghatározó szerepet játszott a nagy összegű beruházási előlegek, melyre jutó betéti kamat év végén elszámolásra került.

Az önkormányzat hitelek, lízingek és garanciavállalások állományát évenkénti, bontásban a futamidő végéig a 12. számú melléklet tartalmazza.

Az önkormányzat az év során összességében 19 000 e Ft megelőlegező kölcsönt nyújtott, melyből 3 M Ft év végéig visszatérült. (Kábel SE) A 100%-os önkormányzati tulajdonú Városfejlesztő Kft működési költségeire, a Képviselő-testület 15 000 eFt összegű, egy éves lejáratú kölcsönt biztosított, további 1 000 eFt pedig az utófinanszírozású HUSK (belvízvédelmi) pályázat teljesítéséhez került átutalásra az Ipolytáj Egyesület részére, mely a 100%-os támogatás elszámolását követően, 2013-ban visszatérül.

Európai Unió támogatással megvalósuló beruházások bemutatása

Balassagyarmat Város Önkormányzata a település fejlesztése, felújítása érdekében több olyan célt tűzött maga elé, amelyek megvalósításához uniós forrásokra is lehetett pályázni. A beszámoló 10. számú melléklete fejlesztési célonként bemutatja azokat a beruházásokat, amelyek több év alatt valósulnak meg, a 11. számú melléklet ezek közül azokat a fejlesztéseket tartalmazza, amelyek Európai Unió támogatást kapunk.

Városközpont rehabilitációjára vonatkozó támogatási szerződés 2012 januárjában aláírásra került, melyre több éve nyújtott be pályázatot az önkormányzat. 2012. évben lefolytattuk a közbeszerzési eljárást, azonban a kivitelezők kiválasztására csak 2013-ban került sor.

A város Ivóvízellátásának rekonstrukciója svájci -magyar államközi megállapodás alapján kerül támogatásra, de jelentősége nagy és több év alatt megvalósuló beruházás. A beruházás tervezésére irányuló közbeszerzési eljárást lefolytattuk, melynek jóváhagyását követően a tervezési szerződés megkötésre került.

A KEOP támogatással megvalósuló, intézmények energetikai felújítására irányuló projektből a Mikszáth Kálmán Művelődési Központ és Könyvtár munkálatai megkezdődtek, melyre **11 332 eFt** előleg kifizetése történt meg a tárgyévben.

A Bölcsőde felújítása 100 M Ft-ot meghaladó beruházás volt, ami 2011-ben befejeződött, a pénzügyi elszámolás lezárására azonban csak 2013-ben kerül sor.

A Sürgősségi ellátás fejlesztése pályázat projektgazdája a Dr. Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet. A 343 975 eFt tervezett költségvetésű fejlesztés 2012-ben befejeződött, és a létesítmény az állami fenntartó részére átadásra került.

Pénzmaradvány alakulása

A pénzmaradvány elszámolása vonatkozó, 2011. évi rendkívüli szabályokat ebben az évben már nem kellett alkalmazni, így **a tárgyévi 413 068 eFt összegű helyesbített pénzmaradvány az önkormányzat és intézményei gazdálkodásának eredményét reálisan mutatja.**

A pénzmaradvány döntő részben 392 399 eFt összegben az önkormányzatnál jelentkezik, melyben meghatározó az EU támogatással megvalósuló fejlesztésekhez lehívott 232 M Ft-os támogatási előleg, amire vonatkozóan az önkormányzatnak elszámolási kötelezettsége van.

A további maradvány forrását a megelőlegezett pályázati kifizetések 40 M Ft összegű visszatérülése és az egyszeri bevételi többletek (pl. megyei önkormányzati per, községi tartozások és egyéb kintlévőségek behajtása), valamint az önkormányzat szigorú gazdálkodása miatti megtakarítások jelentették.

Az önkormányzatnak a folyamatban lévő fejlesztésekkel kapcsolatban jelentős saját erőre vonatkozó kötelezettség vállalása van, ezen túl, az év végi szállítói kötelezettség összege alapján **az önkormányzat 392 399 eFt pénzmaradványa teljes egészében kötelezettséggel terhelt, melyből 345 000 eFt-ot fejlesztési célra, 47 399 eFt-ot működési célra javasolunk jóváhagyni.**

A jóváhagyott pénzmaradványt – az állami támogatások elszámolása alapján – 3 847 eFt befizetési kötelezettség terheli, amely a zárszámadás benyújtását megelőzően teljesítésre került.

Az **intézményi helyesbített maradvány 20 669 eFt**, ennek részletezését a 27. sz. melléklet 21. sora tartalmazza. Az intézményi záró pénzkészlet 12 923 eFt volt, mely elsősorban pályázati forrásból származott.

Az intézmények tekintetében 2012. évre vonatkozóan a ki nem utalt fenntartói finanszírozás 51 317 e Ft volt, melynek visszapótlására a 2013. évi költségvetésben nincs mód, csak az elszámolási kötöttséggel járó pénzeszköz felhasználást tudjuk biztosítani.

Tekintettel arra, hogy a tárgyévi helyesbített pénzmaradvány valamennyi intézménynél kötelezettséggel terhelt, annak működési célra történő jóváhagyását javasoljuk a 28. és 29. számú melléklet szerinti részletezésben.

Részesedés gazdasági társaságokban

Balassagyarmat Város Önkormányzata egyes feladatainak ellátására gazdasági társaságokat hozott létre. A többnyire csak a város lakosságának ellátását biztosító társaságoknál teljes tulajdoni hányaddal, míg a több település érintően végzett szolgáltatások esetében résztulajdonosi részvétellel rendelkezik az önkormányzat. Az Áhsz előírása alapján azokat a gazdasági társaságokat, amelyeknél tulajdoni hányad meghaladja a 25%-ot, a részesedés arányának feltüntetésével be kell mutatni a beszámoló szöveges indoklásában.

Önkormányzatunk az alábbi táblázatban felsorolt gazdasági társaságok tekintetében érdekelt:

Gazdasági társaság neve és székhelye	Önkormányzat tulajdoni hányada %-ban	Önkormányzat tulajdoni hányada Ft-ban (névértéken)
Nyugat Nógrádi Vízmű Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 134.	25-50	55 980 000
Városüzemeltetési Kft. 2660 Balassagyarmat Mikszáth K. u 59.	100	66 000 000
Balassagyarmati Városfejlesztő Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.	100	500 000
Tárnics Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.	50-75	4 190 000
Gyarmati Média Non-profit Kft. 2660 Balassagyarmat, Civitas Fortissima tér 2.	100	1 005 000

A feltüntetett gazdasági társaságok működése stabil, az önkormányzatot vagyонvesztés nem fenyegeti, a társaságok gazdálkodásáról a Képviselő-testület folyamatos tájékoztatást kap.

Vagyon alakulása

Az Önkormányzat és intézményeinek **mérleg főösszege 11 122 116 eFt, melyet 9 093 921 eFt összegben saját tőke finanszíroz.**

A Tűzoltóság és a Dr Kenessey Albert Kórház –és Rendelőintézet állami fenntartásba vétele során, a feladat ellátását szolgáló vagyon is állami tulajdonba került.

Az átadott vagyon összetétele szerint, szinte kizárólag (93-96%-ban) tárgyi eszközökből és immateriális javakból áll.

A kórház záró beszámolója alapján, az átadott eszközök könyv szerinti értéke 4 132 826 eFt volt, melyhez 248 532 eFt szállítói és egyéb kötelezettség társult, így 3 885 M Ft nettó vagyonérték került a feladat ellátásához átadásra.

A Tűzoltóság az átadás időpontjában 145 950 eFt értékű eszközzel és 169 eFt kötelezettséggel rendelkezett, így az önkormányzati nettó vagyonsökkenés 146 M Ft.

Az önkormányzat összevont záró mérlegében a feladat-és intézmény átadás hatásán túl, természetesen a tárgyévi költségvetési gazdálkodás eredménye is megmutatkozik.

A 2012. évben az eszközérték csökkenése (elsősorban) a fentiek miatt 4 080 M Ft volt, míg a Saját tőke és tartalékok csökkenése 3 871 M Ft-ot tett ki, ami a kötelezettségek 208 M Ft-os csökkenésével magyarázható.

Mindez azt jelenti, hogy a rendkívül nehéz pénzügyi helyzet ellenére, **az önkormányzat gazdálkodásának eredménye kb. 160 M Ft-os vagyon gyarapodás volt.**

Az átadást és a tárgyévi költségvetést követően változott a vagyon összetétele is: a forgóeszközök aránya és összege (ezen belül a pénzeszközök értéke) jelentősen megnőtt.

Tárgyév során 20 M Ft értékvesztés került elszámolásra, melyből 15 M Ft a hosszú ideje fennálló adótartozásokat érintette. A helyi adó tartozásoknál kedvezőtlen tendencia, hogy a felszámolás alatt lévő adóalanyok tartozása tovább növekszik (ebben szerepet játszik a behajthatatlanság miatti törlési lehetőség megszűnése is), melynek döntő része várhatóan végleges veszteségként is jelentkezni fog.

Nem tartalmazza a mérleg a Zöld-Híd Kft-vel szemben fennálló bérleti díj követelés, mivel azzal kapcsolatban peres eljárás van folyamatban.

A forgóeszközök növekedésével egyidejűleg – a szállítói tartozások csökkenése miatt – csökkent a rövid lejáratú kötelezettségek összege.

Az előlegként kapott támogatások 231 M Ft-os el nem számolt összege a mérlegben egyéb rövid lejáratú kötelezettségként szerepel.

Az év végi helyzet javulására utal, hogy a forgóeszközök az elmúlt évben a rövid lejáratú kötelezettségek 53%-át fedezték, míg 2012. év végén a 70%-át.

A 2013-ban realizálódó adósság konszolidáció várhatóan tovább stabilizálja az önkormányzat pénzügyi helyzetét.

A hosszú lejáratú kötelezettségek döntő része (925 M Ft) a Szennyvízcsatorna Tulajdonközösség balassagyarmati önkormányzatnál nyilvántartott közművagyonából a többi községi önkormányzatot megillető vagyonrészt jelenti.

Összességében megállapítható, hogy az önkormányzat számára az egészségügyi és tűzvédelmi feladatok átadása 4 Md. Ft vagyonvesztést okozott.

A 2012. évi vagyon összetétele kedvezően változott, a fejlesztések hatása ellensúlyozta a tárgyévi értékcsökkenést és 160 M Ft vagyon növekedést jelentett.

A beszámoló része az Önkormányzat vagyonleltára és az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 249/2000.(XII. 24.) Kormányrendelet 44/A. § szerinti vagyonkimutatás, amelyeket szintén tartalmaz a rendelet tervezet.

Peres ügyek:

2012. évben összesen 7.668.450.- Ft tőke + kamatai összeg behajtására nézve indult eljárás az Önkormányzat részéről. Ebből 1.553.000 Ft A Fogászati Alapellátási Társulás nevében induló eljárás volt. Ezek mindegyike fizetési meghagyásos eljárás keretében indult és tekintettel arra, hogy egyik esetben sem érkezett ellentmondás a kötelezettek részéről, mindegyik fizetési meghagyás jogerőre emelkedett. Ezek közül – a 2011-es év 6,9 millió forintos összegéhez hasonlóan – mintegy 4 millió forint Húgyag Község Önkormányzat felé került érvényesítésére.

2011. évről áthúzódott két nagyértékű – fizetési meghagyásból induló peres eljárás:

- Zöld híd régió Kftvel szemben: 19.741.072 Ft tőke + kamatai összegben
- Nógrád Megye Önkormányzatával szemben: 57.909.003 Ft tőke + kamatai összegben.

Ezek közül a Zöld híd régió Kft-vel szemben indított eljárás jelenleg is folyamatban van, eddig két tárgyalási napon vagyunk túl. A Nógrád Megye Önkormányzatával szembeni követelésünket 2012. decemberében tudtuk érvényesíteni, a peres eljárás lezárult, a követelt 57.909.003 forint megérkezett a számlánkra.

Szintén 2011. évről áthúzódó eljárás volt a Nógrád Volán Zrt. által indított peres eljárást, melyben a veszteségei megtérítését kéri. Ebben a peres eljárásban egyezség született, melynek jóváhagyását a képviselő – testület határozatában is megerősítette. Az egyezség értelmében a Nógrád Volán Zrt tulajdonrészt kap a balassagyarmati új buszpályaudvar ingatlanban.

Közvetett támogatások

A közvetett támogatások jogcímei az alábbiak lehetnek:

- **méltányossági eljárás** miatti törlések, {Art. 133-134.§}
- **elévülés miatti** törlések, {Art. 164.§}
- **kis összegű** törlések {Art. 2. sz. mell./II.}
- **önkormányzati rendeletben biztosított** adómentesség, adókedvezmény

Méltányosság címén törölt összegek:

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 133. §-a alapján **fizetési könnyítés** engedélyezhető.

Az Art. 134. §-a alapján az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az **öt terhelő adó tartozást, valamint bírság –vagy pótléktartozást mérsékelheti, vagy elengedheti.**

A törvényi előírások figyelembe vételével a 2012. évben 2 magánszemély adózó bírságtartozását (340.000.-Ft) engedte el az önkormányzati adóhatóság.

A törvényi feltételek fennállásának vizsgálata mellett 2012. évben méltányosság címén 1 esetben engedélyezett az adóhatóság késedelmi pótlékkal terhelt **fizetési halasztást** 673.000.- Ft összegben éven belüli megtérüléssel, 2 adózónak pedig 636.400.-Ft összegre éven túli megtérüléssel.

Részletfizetést 1 adózónak engedélyezett iparüzési adóra vonatkozóan az önkormányzati adóhatóság vezetője 140.000 Ft összegben éven belüli megtérüléssel, illetve a fentiekben taglalt csődegyezség szerint 1 adózónak biztosított 66 havi részletfizetést 6.624 Ft éven belüli és 66.230.-Ft éven túli megtérüléssel iparüzési adó és késedelmi pótlék esetében.

Elévülés miatti törlések:

Az adótartozás végrehajtásához, a költségvetési támogatás kiutalásához való jog alapesetben az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el.

A Szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján kiszabott és adók módjára történő behajtásra átadott helyszíni pénzbírságok elévülési ideje a fentiekől eltérően 2 év.

Mindezeket figyelembe véve *2012. évben **elévülés címén 3.801.350.-Ft adó- és késedelmi pótléktartozást töröltünk és 689.933.-Ft túlfizetést írtunk elő.***

*Az adók módjára behajtandó tartozások összegéből **elévülés címén 787.435.-Ft törlésére és 22.763.-Ft előírására került sor.***

Kis összegű tartozások miatti törlések:

Az Art. 2. számú mellékletének II. pontja alapján az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott 100 Ft-ot el nem érő adótartozást nem kell az adózónak megfizetnie, és az önkormányzati adóhatóság a 100 forintot el nem érő adó-visszatérítést nem utalja ki, és nem tartja nyilván. Az így törölt tételekről az adóhatóság külön nyilvántartást vezet.

*2012. évben ezen a címen 1548 adózót érintve 34.502.-Ft **100 Ft alatti összegű pótléktartozást töröltünk és 526 adózónak írtunk elő 100 Ft alatti túlfizetést 15.754.-Ft összegben.***

A helyi adórendeletekben biztosított adómentességek, illetve kedvezmények:

A magánszemélyek kommunális adójáról szóló 42/2011.(XII.23.) önkormányzati rendelet alapján:

- a) **A komfort nélküli lakások továbbra is teljes adómentességben** részesülnek a rendelet szerint. Ennek megfelelően 2011. évben 125 adózót 483 eFt összegben illetett meg adómentességet, 2012. évben már csak 98 adózó vehette igénybe 347 eFt összegben.
- b) **Adómentességben részesül 1 lakás és 1 garázs után az az egyedül élő nyugdíjas, aki a 65. életévét** előző év december 31-ig betöltötte és a nyugdíján kívül más jövedelemmel nem rendelkezik, feltéve, ha a nyugdíja nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 250 %-át. Mindezek alapján 2011. évben 29 adózót érintett ez az adómentesség 157 eFt összegben, 2012. évben pedig 15 adózó részesülhetett 85 eFt összegű adómentességben.
- c) **A Kóvár területén lévő adótárgyakat 50 %-os adókedvezmény** illeti meg. Ennek megfelelően 2011. évben 33 adózó részesült 102 eFt, 2012. évben pedig 37 adózót 107 eFt összegben adókedvezményben.
- d) **50 %-os adókedvezmény illeti meg egy gépjárműtároló után** a súlyos mozgáskorlátozott személyt, amennyiben ezen a címen az adóhatóságtól gépjárműadó mentességet kapott. Ennek megfelelően 2011. évben 188 adózó részesült 558 eFt mentességben, 2012. évben pedig 178 adózó 527 eFt kedvezményben.
- e) **1 adótárgy után adómentességben részesülhet az I. és II. rokkantsági csoportba tartozó adóalany.** Több adótárgy esetén az adóalanyt elsődlegesen a lakás után illeti meg az adómentesség. Ezt az adómentességi formát 2011. évben 30 adózó vette igénybe 146 eFt összegben, 2012. évben pedig 28 adózó 134 eFt összegben.

A helyi iparüzési adóról szóló 42/2010.(XII.27.) számú önkormányzati rendelet alapján:

- **Mentes a helyi iparüzési adófizetési kötelezettség alól az a vállalkozás, amelynek az adóévben elért vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg az 500.000 Ft-ot.**

A helyi iparüzési adó esetében jelenleg ez az egyetlen adómentességi formula működik. A 2011. évben 390 adózót érintett 1.750 eFt összegben, 2012-ben pedig 409 adózót 1.834 eFt összegben.

A talajterhelési díjra vonatkozó eljárási szabályokról szóló 35/2004. (XII. 17.) számú önkormányzati rendelet alapján rászorultsági alapon 50 %-s talajterhelési díjkedvezmény adható

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2007. 07. 01-től elfogadta a települési folyékony hulladék kezelésének kötelező közszolgáltatásáról szóló 16/2007. (IV. 28) számú rendeletet, mely alapján mindazoknak, akik nincsenek rákötve a csatornahálózatra, vagy nincs kiépítve a csatornahálózat az ingatlan előtt, azok az elfogyasztott vízmennyiség alapján hulladékkezelési közszolgáltatási díjat kötelesek fizetni, mely levonható a talajterhelési díj alapjából, így a talajterhelési díj alapja „0” lesz.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján biztosított adómentesség:

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. A képviselőtestületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs, kizárólag az adóhatósági feladatok tartoznak az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe.

Mindezeket figyelembe véve Balassagyarmat illetékességi területén a Gjtv. 5. §-a alapján biztosított gépjárműadó mentességek közül az alábbiak igénybevételére került sor:

Mentes a gépjárműadó alól:

a) a költségvetési szerv;

Ezen a jogcímen a költségvetési szervek 2011. évben 60 gépjármű után vettek igénybe 2.153 eFt összegű, 2012. évben pedig 58 gépjármű után 1.327 eFt összegű adómentességet.

b) a társadalmi szervezet, az alapítvány a tulajdonában lévő gépjármű után, feltéve, ha a tárgyévet megelőző évben társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett;

A 2011. évben a fenti társadalmi szervezetek 16 gépjármű után 229 eFt összegű, 2012. évben pedig 11 gépjármű után 296 eFt összegű adómentességben részesültek.

c) tűzoltó szerkocsi;

Első alkalommal 2012. évben 6 gépjármű után került megállapításra adómentesség 935 eFt összegben.

d) az egyház tulajdonában lévő gépjármű;

Ezen a jogcímen csak 2011. évben vettek igénybe adómentességet 30 eFt összegben, 2012. évben pedig 3 gépjármű után 42 eFt összegben.

e) a súlyos mozgáskorlátozott személy 13.000 Ft erejéig járó adómentessége;

2011. évben 470 adózó részesült 5.114 eFt adómentességben, 2012. évben pedig 450 adózó 4.892 eFt összegben.

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2012. év gazdálkodását a szűkös anyagi lehetőségek és a város működésének biztosításának érdekében a folyamatos változások között a lehető legoptimálisabb megoldások keresése jellemezte. Az előterjesztésben részletezésre kerültek a pénzügyi és vagyoni helyzet alakulását befolyásoló okok, valamint a felmerült problémák megoldására tett intézkedések. Összegezve elmondható, hogy **a felelős gazdálkodás eredményeképpen a város működőképességét sikerült megőrizni, és jelentős pénzmaradványt realizálni a kötelezettségek fedezetének biztosítására.**

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a rendelettervezet elfogadásáról az SZMSZ 31. § 5/a pontja alapján a Képviselő-testület minősített többséggel dönt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Balassagyarmat Város Önkormányzata 2012. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót fogadja el.

Balassagyarmat 2013. április 18.

Medvác Lajos
polgármester